

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoCsp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119387920
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6119387920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Lenky Halmešovej a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci žalobcu: R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47 232 471 proti žalovaným: v 1.rade: F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. C., M.R. W. XX/XX, v 2.rade: E. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. C., M.R. W. XX/XX, právne zastúpení: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 11.480,94 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 24.6.2021 č.k. 10Csp/163/2019-357, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok I.) a v časti o nároku na náhradu trov konania (III.) **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal, aby žalovaným v 1.rade a v 2.rade bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.490,95 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy:- 10 039,39 eur od 22.06.2019 do 26.09.2019, - 9 855,01 eur od 27.09.2019 do 11.11.2019, - 9 762,82 eur od 12.11.2019 do 04.12.2019, - 9 651,52 eur od 05.12.2019 do 09.01.2020, - 9 549,48 eur od 10.01.2020 do 09.02.2020, - 9 454,07 eur od 10.02.2020 do 15.03.2020, - 9 358,66 eur od 16.03.2020 do 14.04.2020, - 9 261,52 eur od 15.04.2020 do 28.04.2020, - 9 164,38 eur od 29.04.2020 do 11.06.2020, - 9 057,49 eur od 12.06.2020 do 19.07.2020, - 8 950,60 eur od 20.07.2020 do 27.07.2020, - 8 876,11 eur od 28.07.2020 do 16.08.2020, - 8 671,87 eur od 17.08.2020 do 24.08.2020, - 8 607,10 eur od 25.08.2020 do 13.09.2020, - 8 402,86 eur od 14.09.2020 do 06.10.2020, - 8 367,69 eur od 07.10.2020 do 14.10.2020, - 8 163,45 eur od 15.10.2020 do 20.11.2020, - 8 142,23 eur od 21.11.2020 do 21.01.2021, - 8 049,40 eur od 22.01.2021 do zaplatenia. V zostávajúcej časti konanie zastavil.

V zamietajúcej časti vo veci samej súd priznal žalovaným v 1. a v 2.rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100% a v zastavujúcej časti priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1.rade a v 2.rade vo výške 100%. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pôvodný žalobca Poštová banka a.s., sa žalobou domáhala voči žalovaným v 1. a v 2.rade zaplatenia sumy 11.480,94 eura s príslušenstvom, titulom vrátenia spotrebiteľského úveru. Právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15.03.2021 č.k. 10Csp/163/2019-287 na miesto pôvodného žalobcu vstúpil R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava. Podľa Zmluvy o úvere lepšiasplátka (ďalej aj zmluva o spotrebiteľskom úvere) zo dňa 08.07.2013, bol žalovaným v 1. a v 2.rade ako dlžníkom poskytnutý veriteľom spotrebiteľský úver vo výške 15.000,- eur. Výška mesačnej splátky činila 204,24 eura pri úrokovej sadzbe 8,90 % ročne, pri výške splátky s poplatkom za správu úverového účtu 204,24

eura, RPMN 9,78 %, priemernej PRMN 13,79 %, celkovej výške nákladov 8.090,99 eura, s poistením schopnosti splácať úver v rozsahu základného súboru postenia. Dátum prvej splátky bol stanovený na 25.08.2013 a dátum konečnej splatnosti na 25.07.2023. Každá ďalšia splátka bola splatná k 25-emu dňu v mesiaci, pri počte mesačných splátok 120. Listom zo dňa 24.05.2017 boli dlžníci upozornení veriteľom, že podstatným spôsobom porušili ustanovenia zmluvy o úvere a boli vyzvaní na zaplatenie žalovanej sumy v lehote 15 kalendárnych dní s upozornením, že v opačnom prípade je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Citovaný list bol odoslaný žalovaným v 1. a v 2.rade dňa 25.05.2017. Podaním zo dňa 20.06.2017 veriteľ Poštová banka, a.s., oznámila žalovaným v 1. a v 2.rade predčasnú splatnosť úveru. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52, § 53 OZ, ako aj § 7, § 9, § 11, § 19, § 17 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení od 1.1.2020 do 31.12.2021, ako aj ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v znení od 1.10.2020 do 27.11.2020. Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy vecí podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017). Súd sa zaoberal výhradou žalovaného pozostávajúcej z údajného hrubého porušenia povinnosti veriteľom v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Zákona o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 citovaného zákona je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa, tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Žalobca nešpecifikoval v čom spočíval prístup jeho právneho predchodcu, postupoval s odbornou starostlivosťou aké všetky informácie týkajúce sa schopnosti žalovaných v 1. a v 2.rade splácať úver zisťoval a ako informácie vyhodnocoval. Mal za to, že žalobca nepreukázal, že pred uzavretím zmluvy jeho právny predchodca, teda veriteľ, posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných v 1. a v 2.rade ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Jediné, čo zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, je výška čistého mesačného príjmu, mesačných splátok iných úverov a pôžičiek, rodinný stav, doba posledného zamestnania a vyživovacie povinnosti. Tieto údaje však samé o sebe nie sú postačujúce na posúdenie schopnosti splácať úver s odbornou starostlivosťou. Úver je preto nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona. Ďalej mal za preukázané, že pri počte splátok 120 a výške splátky 204,24 eura, tak, ako to bolo stanovené v zmluve, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi zaplatiť predstavuje sumu 24.508,80 eura, a nie 23.090,99 eura, ako to uviedol veriteľ v predmetnej zmluve. Ide o nesprávne stanovenie celkových nákladov, spojených so spotrebiteľským úverom a tým aj nesprávne určenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, tak ako to definuje § 2 písm. g), h) zákona č. 129/2010 Z.z. a v zmluve tiež nebola správne uvedená ani náležitosť podľa § 9 ods. 1 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.. Vzhľadom na absenciu uvedených náležitostí, resp. ich nesprávne určenie, súd považuje úver poskytnutý žalobcom ako veriteľom žalovaných za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov. Ďalej skúmal, či žalobca ako postupník danú pohľadávku nadobudol platným právnym úkonom postúpenia. Konštatoval, že je nesporné, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy s odkazom na ustanovenie § 52 a nasledujúce OZ. Súd musel prihliadať na zákonnosť spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky v ust. § 17 ods. 1,2, ako aj na ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, v znení od 1.10.2020 do 27.11.2020. Ako vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, veriteľ - dodávateľ zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky nedodrжал. V konaní boli preukázané len výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 24.05.2017 a na úhradu dlžnej sumy zo dňa 20.06.2017, v ktorých sa spomína, že jeho úverová pohľadávka sa môže stať predčasne splatnou, resp. že sa stala splatnou ku dňu 20.06.2017. V konaní ani pôvodný žalobca a ani súčasný netvrdili, že banka dostatočne určitým právnym úkonom využila svoje právo a oznámila žalovaným v 1. a v 2.rade, že pre nesplnenie konkrétnej splátky splatnej určitého dňa, požaduje od nich predčasné splatenie celej istiny úveru, vrátane príslušenstva. V dôsledku toho, že zákonné ustanovenia pred postúpením pohľadávky banky terajšiemu žalobcovi neboli dodržané, dospel k záveru, že právny úkon postúpenia je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 OZ. Je preto potrebné urobiť záver, že žalobca, ktorý svoje právo opieral o zmluvu o postúpení pohľadávky, v tejto veci nie je aktívne legitimovaný, a práve z toho dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť. Preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 9. 490,95 eura s príslušenstvom zamietol. V zostávajúcej časti bolo konanie zastavené podľa § 145 ods. 2 CSP, pretože v tejto časti žalobca vzal svoju žalobu späť, z dôvodu čiastočného plnenia zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, po

začatí sporu. O nároku na náhradu trov konania v zamietajúcej časti rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. O nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP. Dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby bolo plnenie zo strany žalovaných v 1. a 2. rade po začatí sporu, čím v tejto časti zavinili zastavenie konania, a preto žalobcovi bol v tejto časti priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, a to vo výroku I. a III. a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie, prípadne zmeny tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedol, že tvrdenie súdu, že žalobca neskúmal bonitu nepovažuje za správne. Spolu s vyjadrením zo dňa 2.7.2021 žalobca doložil doklady preukazujúce skúmanie bonity, a to výpisom zo SRBI (Spoločného registra bankových informácií), dokladom o skúmaní bonity cestou Sociálnej poisťovne, výpisom z registra EOS. Samotné odôvodnenie rozhodnutia je v tejto časti nepreskúmateľné, nakoľko súd bližšie nešpecifikoval akými inými spôsobmi mal žalobca zisťovať bonitu, teda čo sa má rozumieť pod pojmom tzv. konanie s odbornou starostlivosťou. Právny predchodca žalobcu je banka, ktorá je povinná správať sa obozretne. Je preto vysoko nepravdepodobné, že by poskytol peňažné prostriedky bez riadneho skúmania bonity, s vysokým rizikom ohrozenia návratnosti týchto peňažných prostriedkov. Tiež nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je v zmluve nesprávne uvedený údaj o celkovej čiastke úveru. Trvá na tom, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a celková suma úveru je uvedená v správnej výške. Uvedenie sumy v zmluve o úvere, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť nie je zavádzajúce, je presné tak, aby bol spotrebiteľ dostatočne informovaný o tom, aká bude jeho celková čiastka, ktorú nakoniec zaplatí. Žalobcovi tiež interný systém neumožňoval dohodnúť so žalovaným mesačné splátky v sume na desiatinné čísla, z čoho vyplýva, že mesačné splátky boli zaokrúhlené smerom nahor. Predmetné zaokrúhlenie potom spôsobilo, že výška posledných splátok nebola v sume totožnej s ostatnými splátkami úveru, ale v sume nižšej. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Cp/201/2017. Tiež sa nestotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Súd k takýmto záverom nemohol dospieť na základe zisteného skutkového stavu veci, v dôsledku čoho možno považovať rozhodnutie za arbitrárne a nezákonné. Žalobca splnil aj podmienky ustanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, výzva na splatenie dlžnej časti sumy zo dňa 24.5.2017 upozorňuje žalovaných, že porušili podmienky zmluvy podstatným spôsobom a sú v omeškaní viac ako 3 mesiace s pohľadávkou, ktorá je v upozornení bližšie špecifikovaná. Pre prípade neuhradenia pohľadávky, boli upozornení na možnosť zosplatenia pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017, kde súd jasne vyslovil podmienky pre platné postúpenie.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade, ktorí navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedli, že zákonnú podmienku, uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch t. j. odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Žalobca síce preveril úverovú zaťaženosť v príslušnom registri, nepreveril alebo nezískal však hodnoverné informácie o výdavkoch žalovaných na živobytie, ubytovanie, strava, náklady na energiu, a keďže pri uvádzanom príjme poskytol žalovaným úver, jednoznačne nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Čo sa týka informácie o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože zo zmluvy o úvere však musí spotrebiteľ jednoznačne vedieť, koľko splátok uhradí a v akej výške. Uvedený postup v danej zmluve absentuje, čo je v rozpore s citovaným ustanovením § 4 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Nesprávne uvedenie výšky a nulitnej splátky úveru je potrebné posúdiť tak, ako by úverová zmluva informáciu o výške splátky úveru, ako svoju základnú náležitosť neobsahovala vôbec. V zmluve je uvedená výška mesačnej splátky 204,24 eura a je uvedený základný súbor poistenia bez bližšej špecifikácie aká je výška mesačného poistenia. Súčet istiny poskytnutého úveru vo výške 15.000,- eur a celkových nákladov 8.090,90 eura predstavuje sumu 23.090,90 eura, súčin mesačnej splátky a počtu splátok predstavuje sumu 24.508,80 eura. Keďže pri výpočte RPMN bol použitý nesprávny údaj o celkovej čiastke, spojenej so zaplatením úveru, má to za následok aj nesprávny údaj o RPMN, čo v konečnom dôsledku znamená absencie obligátornej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Poplatok za poistenie musí byť zahrnutý do výpočtu RPMN, a keďže právny predchodca

žalobcu poplatok za poistenie nezahmul do výpočtu RPMN, zmluva obsahuje nesprávny výpočet RPMN. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8Co/49/2019. Čo sa týka postúpenia pohľadávky, poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017. Podľa názoru žalovaných, za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal, že právny predchodca žalobcu postupoval v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu, na ktorú bol konajúci súd prihladať ex offa.

4.K vyjadreniu žalovaných sa vyjadril žalobca, ktorý opätovne uviedol, že otázka platnosti postúpenia pohľadávky v konaní nebola sporná. Za predpokladu spornosti by súd nepripustil vstup do konania a zamietnutie žaloby pre absenciu legitímácie je jednoznačne v rozpore so základnými zásadami hmotného, ako aj procesného práva, obzvlášť v rozpore s princípom právnej istoty. Žalovaní tiež namietali aj absenciu matematického vzorca pre výpočet RPMN, zákon však neukladá povinnosť, aby obsahom zmluvy bol aj matematický výpočet pre RPMN. Túto skutočnosť však žalovaní mohli namietat v konaní pred súdom prvej inštancie.

5.Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a podala ho strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6.Odvolací súd konštatuje, že v preskúmaný právny vzťah je potrebné vyhodnotiť ako vzťah spotrebiteľský, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná, a ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu.

7.Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda či žalobca je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok.

8.Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinností, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem „vecná legitímácia“. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie, nie je rozhodujúce či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho opatrenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie pri posudzovaní aktívnej legitímácie žalobcu dospel k správne právnemu záveru.

9.Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

10.Podľa § 525 ods. 1 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

11.Podľa § 525 ods. 1 a 2 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

12.Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565, najneskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky, aj keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote, nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ZoB), ak aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku, zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka, alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čí len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom, len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. V preskúmvanej veci sa žalobca domáhal svojho nároku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.10.2020 medzi postupcom Poštová banka a.s. Bratislava a žalobcom, na základe ktorej postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. K žalobe pripojil zmluvu o úvere lepšiasplátka zo dňa 08.07.2013 a výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 24.5.2017 a 20.6.2017.

15. Vo výzve zo dňa 24.5.2017 boli žalovaní upozornení, že k uvedenému dňu je pohľadávka banky, vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy záväzku, banka bude nútená vyhlásiť úver predčasne splatným. K tomuto právny predchodca žalobcu aj predložil podací hárok, na základe ktorého uvedená výzva bola žalovaným v 1. a 2. rade doručovaná dňa 25.5.2017. Súd prvej inštancie konštatoval, že právny predchodca žalobcu, pred postúpením pohľadávky banky terajšiemu žalobcovi nedodržiaval zákonné ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, ako aj § 92 ods. 8 zákona o bankách a právny úkon postúpenia je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ust. § 39 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na ust. § 45 ods. OZ, podľa ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď k nej dôjde. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j., že sa dostane do sféry jeho dispozície. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“, nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby, oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Adresát úkonu musí nadobudnúť objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Podací hárok, ktorý žalobca predložil v konaní nepostačuje a žiadnym spôsobom nepreukazuje, že zásielka sa dostala do sféry žalovaných v 1. a 2. rade. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z ust. § 45 ods. 1 OZ, ale aj jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, k zmene alebo k zániku práva povinnosti účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby adresát mal minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou, významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do dispozičnej sféry). Vzhľadom k uvedenému je potrebné konštatovať, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepodarilo sa mu v konaní preukázať platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB.

16. Odvolací súd udáva, že absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ), posudzuje súd ex offa, t. j. aj v prípade, že žalovaný by túto neplatnosť právneho úkonu nenamietali. Správne preto postupoval súd prvej inštancie v tom, keď sa zaoberal tým, že sú splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB, ktoré ustanovenia sú kogentné, a či došlo k riadnemu postúpeniu pohľadávky.

17. Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1,2 CSP ako vecne správny potvrdil. Len záverom odvolací súd dodáva, že nebolo potrebné sa v rámci odvolacieho konania zaoberať ostatnými námietkami, ktoré boli žalobcom v odvolaní uvádzané, čo sa týka bonity klienta, správne uvedeného RPMN, určenie celkovej čiastky, ktorú mal spotrebiteľ veriteľovi

zaplatiť, pre ktoré súd považoval úver poskytnutý žalobcom ako veriteľom za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov, keďže prvoradým dôvodom pre zamietnutie žaloby bolo nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie zo strany žalobcu.

18.O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

19.Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).